

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.
Uredništvo in upravnništvo: KRŠKO.
Naslov za dopise: »Naprejš, Krško.

Čekovni račun: št. 13 207

[zač: Vodstvo državne
licejske knjižnice
v Ljubljani

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din,
za inozemstvo 35 Din.

Oglasi: prostor 1x87 mm 1 Din
Malloglasi: beseda 50 p, najmanj 5 Din
Dopise frankirajte in podpisajte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so pošt. proste

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Kristanovsko »prepričanje«.

Nam »Naprejšcem« očitajo naši »prijatelji« iz ta-
bora kapitalističnega sorodstva zelo radi, da smo
teoretični, to se pravi, da le filozofiramo, da pa ne
znamo delati. V resnici je baš narobe, oni so teo-
retiki, oni mislijo, da je socializem v lepih bese-
dah, prepisanih iz tujih virov, oni obračajo te teo-
rije sem in tja in delajo z njimi »navdušenje«, ka-
dar ga je najmanj treba.

Mi pa se za vse prazne teorije nič ne zme-
nimo, dokler jih ne moremo prenesti v življenje, v
resnično delovanje. Kapitalistično sorodstvo je s
svojim kapitalističnim delovanjem stranko razbilo
in vzelo delavstvu zaupanje v moč organizacij, mi
pa, ki to zaupanje še imamo, ker vemo, da orga-
nizacije in njih ideja sama ni nič kriva, mi hočemo
dati to zaupanje delavstvu nazaj. Z dejanji in s
številkami smo dokazali, da to delo ni brezplodno,
da ni zastoj, ampak da organizacije rastejo, če-
prav štejejo brez pardona samo tiste, ki izvršujejo.

Zdaj, ko kapitalistično sorodstvo tega ne mo-
re več utajiti, je začelo zopet z novimi teorijami in
hoče stranko zopet spraviti od resnega in stvarne-
ga dela v brezplodno in nesvarno teoretiziranje.
Prečitajte si zopet članek iz »Socialista« in dobro
preudarite, kaj je v njem dobrega in slabega. Našli
boste, da ta gospoda vse, kar razlaga dobrega, o-
pušča, vse pa, kar je slabo, res izvršuje. Vse nje-
ne besede so laž in demagogija. Zato pa tudi ni-
ma korajže ponatisniti kdaj kakšen naš članek v
celoti, nasprotno je pa huda, če mi njene ponatis-
kujemo. Neki lažnjivec v Litiji je bil n. pr. tako
korajžen, da je to v »Socialistu« povedal, samo da je
pozabil podpisati se, ker ima korajže proti nam sa-
mo kadar je s Kristanom skupaj, pred javnostjo
mu po zleze srce v hlače. — Najnovejša demago-
ška modrost v »Socialistu« se glasi takole:

Še nekaj besed o organizaciji.

[Ponatis iz »Socialista« št. 36, 5. IX. 24.]

V našem razmotrivanju se oziramo v prvi
vrsti na politične organizacije. Dosedanje razmotri-
vanje o delu v socialističnem pokretu ni namenje-
no posameznikom, marveč celotnemu pokretu in
ima v bistvu edino ta namen, da čimveč pripomore
k idejni usmeritvi pokreta, to je, da naše orga-
nizacije in organizatorji ter vsi posamezniki v stranki
prično polagati največ važnosti jedru stranke, na
razširjenju socializma oziroma socialističnega pre-
pričanja. Ta namen mora imeti v prvi vrsti vsaka
socialistična organizacija.

S tega kratko označenega stališča je potreb-
no, da organizacije tudi delajo in delujejo tako, da
vrše nalogo — Shodi, sestanki, razgovori, razši-
ranje tiska, osebna agitacija so pota, na katerih se
to delo opravlja. Če se pri takih prireditvah in agi-
taciji govori o vprašanjih, ki imajo tak namen. Na-
ravno je pa, da organizacije ne bodo imele dovolj
uspeha, ako se bodo bavile s čvakanjem in obre-
kovanjem svojega bližnjika, pa naj bo ta v njihovi
bližini ali pa ne.

Odbori organizacij in stranke so demokratič-
na uredba, ki je izvoljena na principu demokratiz-
ma. Odbori sprejmejo ob izvolitvi absolutno dolž-
nost, da vrše to delo v okviru programa in statuta.
Isto pa, kar velja za odbore, za posameznike, velja
tudi za take posameznike, ki vedno govorijo o ze-
lenih mizah, če jim ni kaj prav. Mi smatramo, da
je odpor v stranki ali pa v organizaciji na mestu
kvečjemu takrat, če kdo dejansko greši proti pro-
gramu in sklepom, toda tudi tedaj mora imeti od-
por namen organizacijo in stranko izpopolniti in
utrditi v načelih, ne pa jo razbijati. Posamezne ose-
be niso stranka in ne organizacija. Dobra organi-
zacija napravi red brez hrupa, ker ve, da vulgarni
osební boji ne pospešujejo ne ideje in ne sloge v
organizaciji. Organizacije ustvarjamo zato, da vodi-
mo z njimi boj proti kapitalizmu, kar pa je mogoče
le z dobrimi organizacijami, ki pojmujemo same
sebe tako, kakor smo že večkrat naglašali v zad-
njih razmotrivanjih.

Pri vsem svojem delovanju morajo organiza-
cije imeti tudi v mislih, da ne napravljajo sklepov
in korakov, ki bi ne soglašali s celotno stranko.
Zdi se nam, da je pametna tista organizacija, ki
urejuje in opravlja svojo organizacijo po enakih

načelih kakor celotna stranka oziroma druge orga-
nizacije v stranki. Enotnost v vršenju dolžnosti na-
pram statutu in programu po vseh organizacijah
stranke, enotnost pri akcijah je silno važen znak,
po katerem spoznavamo zavest organizacije. Orga-
nizacije, ki najbolj spoštujejo v interesu stranke
skupen program in skupen statut, so najboljše in
najzanesljivejše, ker že v tem pogledu a priori
priznavajo princip demokratizma v stranki. Take
organizacije tudi ne izzivajo nikdar osebnih gonj,
marveč se posvetijo v okviru veljavnih sklepov
izključno socializmu in razrednemu boju. Kdor ni
na jasnem, kaj je prav in kaj ni prav, naj se eno-
stavno vpraša: ali ima po demokratičnem načelu
stranka prav ali posameznik, pa si bo moral takoj
odgovoriti, da stranka ter da se morajo vse orga-
nizacije, če v resnici priznavajo demokratizem, te-
mu demokratizmu podrediti, da s tem ojačijo or-
ganizatorično ter duševno silo stranke. To vpra-
šanje je tudi del discipline, ki se mora prav raz-
umeti.

Organizacija pa še ni organizacija, če šteje
nekaj članov. Ako hočemo govoriti o organizaciji,
moramo nehati vprašati, kako se uveljavlja ta or-
ganizacija, kaj dela, kako vodi razredni boj, ali ima
načrt, ali se nahaja v ofenzivnem boju proti kapi-
talizmu? Tudi tu treba dela. Organizacija, ki pobira
prispevke, prireja mesečne sestanke, vodi eventualno
volilno gibanje, svojega glavnega dela, ki daje or-
ganizaciji in stranki res pravo življensko moč in
spodobnost bojevanja, še ni izvršljiva. Ne smemo
pozabljati nikdar, da je socialistična organizacija bo-
jevena organizacija, ki se bori proti današnjim so-
cialnim in političnim krivicam, ter da mora biti prav
zaraditega nje boj napadalni, agresiven. Socialisti-
čna stranka se bojuje proti socialnim krivicam, proti
militarizmu, za delavsko pravo, za socialno zavar-
vanje, proti stanovanjski bedi, proti brezposelnosti,
za odpravo indirektnih davkov, za politično enako-
pravnost itd. Tako delovanje in akcija proti tem kriv-
icam ni nikakršna demagogija, ker je to pravica
proletariata in ker je izvedljivo vse to z bojem, če
ne danes pa jutri in danes nekaj, nekaj pa jutri.
Ako organizacija ne bi vršila takega dela, bi postala
seka fantastov, ki bi končno morala propasti.

Poleg tega izvrševanja minimalnega programa
stranke pa ima tako bojno delovanje še to prednost,
da se ob tem delu pogloblja razredna zavest, širi
novo socialistično svetovno naziranje in vzgaja di-
sciplino in bojevitost proletarskih bojevnikov. Pa-
sivnost v tem pogledu pomeni potuho kapitalizmu,
če ne pokretu škodljivo toleranco napram kapitali-
zmu in njegovim strankam.

To ni še vse, kar bi se dalo povedati o po-
litičnih organizacijah. Ulomki so, teze, ki lahko slu-
žijo vsakomur v razmišljanje, da pride do prepri-
čanja, kako potrebno je ono delo v organizacijah,
ki pospešujejo razredno zavest, disciplino, bojevi-
tost in vztrajnost v boju za socializem.

Prihodnjic homo spregovorili še nekaj o de-
litvi dela, če nam bo strogo uredništvo dovolilo.
Tudi o tem važnem vprašanju treba razmisliti in ga
praktično izvesti.

Odgovorite sami! Mi omenjamo le, da nas
prepričanje brez izvrševanja ne more odrešiti, ka-
kor ni nikogar odrešilo krščanstvo, ki se je tudi
zadovoljilo s prazno vero. Prepričanje seveda mo-
ra biti, toda mora se tudi v dejanjih pokazati. O
teh dejanjih govore tudi oni, ko zahtevajo, naj bo
organizacija napadalna in agresivna in naj se boju-
je proti socialnim krivicam, toda mi na besede nič
ne damo, mi gledamo le dejanja in sodimo edino po
teh. Če ste proti socialnim krivicam, kaj ste storili
proti Kristanu? Nič! Povsod mu dajete potuho.
Kaj ste storili proti militarizmu? Nič! Udarnike ste
ustanovili, pili ste na militarističnih proslavah in
Korunovega nedolžnega sinčka ste posodili, da je
pel hvalo militarizmu. Kaj ste storili za delavsko
pravo? Nič! Zavili ste to pravo v zavite paragra-
fe, da ga delavec ne more razumeti in da služijo
advokati zraven svoj belih krubek! In za soci-
alno zavarovanje? Zopet nič! Delavec plačuje v ta
namen ogromne prispevke, zavarovani so pa le lepi
dohodki raznih nagradarjev, ki trobijo v vaš rog.
Proti stanovanjski bedi? Zopet nič! Poskrbeli ste,
da ima Kristan svojo vilo in pokopali ste stanovanj-
ski predlog, ki so ga leta 1922 predlagale vse stro-

kovne organizacije. Proti brezposelnosti? Zopet nič!
Lahkomišelnemu delavstvu ste vzeli strokovne or-
ganizacije iz rok in ste mu jih demagoško uprav-
ljali tako, da so delale še večjo brezposelnost. Pro-
ti indirektnim davkom? Saj ste še nove ustvarjali,
poštenega direktnega progresivnega davka ste se
pa branili kakor hudič križa! Za politično enako-
pravnost? Tudi o tem se upate govoriti? Vi, ki ste
delavcem odrekli vsako besedo, češ, odločevali
bodo le tisti, ki so se česa naučili! Pa če bi bili
vsaj kakor klerikalci, ki dajejo besedo tistim, ki
imajo črne šole — vi ste jo pa dajali tistim, ki so
se naučili ponarejati bilance in voditi delavstvo za
nos s tajnimi mahinacijami! In vse to mislite, da bo
ostalo skrito, če ubijete »Naprejš« in naše načelo
javnosti! Pa ne boste ubili »Naprejš« in tudi brez
njega bi ostalo načelo javnosti med delavstvom in
nič več ne bodo delavski voditelji nezakazovano la-
gali in kradli, pa če še tako zavijate oči in govo-
rito o »vulgarnih osebnih bojih«. Agresivno napa-
dati socialno krivico je dolžnost socialističnih orga-
nizacij, ne pa osebni boj!

Razno.

V Kočevju so se izvršile občinske volitve.
Buržoazija je znala pred volitvami speljati tamoš-
nje delavstvo na led s porolo: Tu Nemec, tu Slo-
venec. In tako so dobili demokratični buržoazni pred-
stavniki v zvezi z radikalnimi 7 mandator, klerikal-
ci istotoliko, narodni socialisti v zvezi z Nemci 2,
Nemci pa 9. »Slovenski narod« kar pihajo od zado-
voljstva nad delavstvom Trbov. prem. družbe, ki je
odklonilo vsak kompromis z Nemci ter »s svojo
vstrajnostjo in narodno disciplino doseglo tako si-
lajno zmago slovenske stvari«. »Zvestobo za zve-
stobo«, obljublja »Narod« temu delavstvu. Ta se bo
takoj izkazala, ko pojdejo kočevski rudarji h kleri-
kalnim in liberalnim upravnim svetnikom Trb. prem.
družbe s prazno kapo prositi miloščine. Kočevski
rudarji, napravite ta poskus čim prej!

Čuden samomor. Listi poročajo o samo-
moru 60 letne bolničarke Ivane Firšeldove iz sara-
jevske bolnišnice. Pred par dnevi je bila revica
zapravila za trodneven dopust, ki ga je tudi dobila.
Nato se je oddaljila v svojo sobo in se obesila na
klin v omari. Našli so jo že v razpadanju. »Slo-
venski narod«, ki to tudi poroča, vidi, da je ta sa-
momor »čuden« in pripominja, da ga je izvršila
radi »starosti«. Seveda! Zakaj pa ne bi bili neko-
liko bolj odkritosrčni ter povedali celo resnico, da
jo je starost zato gnala v samomor, ker skrbite,
gospodje zastopniki žeparskega sistema, tako za
tiste, ki vam garajo celo življenje, da ne vidijo v
večeru svojega življenja nobenega rdečega golač-
nega zatona več, ampak samo črno temo, bedo, po-
časno hiranje? Ni ta bolničarka edina, ki jo je pri-
nas »starost« prignala na klin in edino proletarska
še celo ne!

Zakon o zaščiti delavcev bodo dopolnili. Kako
— to bomo pa pozneje povedali. Najbolje je to,
če se ne oziraš na lepe obljube, ki jih izgovarjajo,
predno začne kaj delati. Vzemimo na pr. stanovanj-
ski zakon. Kako bi bili sedaj osamljeni, če bi prec
od začetka zapeli s »Slovencem« hozana, da bodo
s tem zakonom zadovoljni tisti, ki odirajo, in tisti,
ki se odirati puščajo.

»Vlada reda, zakona in pravice«. Pod to
stanko rubriko bo treba priobčevati takšne vesti,
kakor je ta: Notranji minister je izdal novo od-
redbo, da so vsi komunistični shodi prepovedani.

Urednika bivše zagrebške komunistične »Bor-
be« Čopića so izpustili iz zapore.

Hannovci so se v Oseku znova spopadli z
Orjunaši. Bila sta pri tem težko ranjena 1 Hannov-
ec in 1 orjunaš. Kdo je pravzaprav pravi napa-
dalec, je težko ugotoviti, ker takšni pretepaški ju-
naki so, kakor znano, po vsakem pretepu tako
junaki, da svoja dejanja zavijajo kakor lažnjivi
kljukec svojo. — Na brzovlak, ki vozi nad Lju-
bljano in Zagrebom ter narobe so neznanj norci
streljali, ne da bi napravili kakšne večje škode.
Kaj si bo svet mislil o tej Macedoniji, ne vemo.
Najbrže bo tudi on ugotovil, da imamo vlado reda
zakona in pravice, ki skrbi noč in dan za mir ter
politično strpnost in da bomo dolgo živeli ter da
nam bo dobro na zemlji.

Orjuna je imela v Novem Sadu svoje zborovanje. Obsojali so Radićevo politiko, pa so podalci izjavljali, da bodo žnjim kratko obračunali, sprejeli so resolucijo, da ne bodo mirni ob razpustu svojih organizacij. Po zborovanju je posebno odposlanstvo obiskalo nastranega ministra Petrovića ter ga prišlo zaradi vesti, da namerava vlada razpustiti vse nacionalistične organizacije, predvsem pa Orjuno, če si bodo prisvajale pravico „na kratko“ braniti državo, Nastas Petrović je izjavil, da bo svoj odlok izvršil, če mu ne bodo parirali. Ta Nastas Petrović nam ugaja, razen tam, kjer izvršuje svoje odloke nad delavstvom, ki „na kratko“, ničesar ne brani. Naj še Hanaovcem dopove svoje nazore.

Pasivnim krajem so sklenili da dajo letos 10 milijonov Din podpore. To je tista običajna podpora, okrog katere je doslej korupcija najhitreje šla v klas.

Opeljsko pogodbo z Avstrijo so v sredo podpisali.

Vse burkajske vlade, krščanske pa najbolj, se branijo svoje ukrepe predložiti „neumnemu“ ljudstvu v pogled, dokler si ne zasigurajo večino za njih sprejetje. Avstrijski socialisti demokrati so zahtevali, naj vlada predloži parlamentu vse sklepe finančnega značaja, ki jih namerava predložiti Zvezi narodov. Ker vlada temu ni ugodila, so socialisti sklenili proti njej najostrejšo borbo.

V Budimpešti bodo koncem septembra priredili s španskimi toreadarji bikoborbo. Kaj takega bi si v drugih kulturnih državah ne upali, kvečjemu v Italiji. Pa v teh treh državah: Španski, Italiji in Madjarski je vse razumljivo, vse oprostljivo. Enake okoliščine porajajo enake pojave. Na Madjarskem imajo kakor v Italiji in Španskem nacionalistično diktaturo, preobilico katolicizma, Madjarska je Španski tudi glede inkvizicije enaka, čemu bi si torej ne bili tudi po bikih podobni?

Potres je v carigradski okolici porušil mnogo krajev.

Nemška vlada se je po svojih starih navadah znova pokidala na ugodne šanse, ki jih je imela na ženevski konferenci. Odposlati je hotela izzivalno noto o vojni krivdi. Zaman sedaj zatrjuje, da sama resno ne misli na ta korak in prosi odpuščanja, v Ženevi se je nje položaj zelo poslabšal. V mučen položaj je spravilo to idiotstvo tudi Herriota in Macdonalda, ki sta bila že mnogo dosegla za obnovitev rednega razmerja med Nemčijo in svetom.

V Hamburgu se je otvoril kongres tiskarskega delavstva, ki se ga je udeležilo 17 evropskih držav s svojimi delegati. Navzoči niso angleški zastopniki, ker ni bila združitev mednarodnih tajništva vzeta na dnevni red; dalje bodo Američani šele takrat pristopili k zvezi, kadar bo ta združena z amsterdamsko Internacionalo; Rusija pa je zaprosila za sprejem, kar doslej še ni bilo rešeno. Začetkom zasedanja so bile sprejete protivojne resolucije.

V Bernu, (Švica) je bila otvorjena konferenca francoskega, angleškega, nemškega in belgijskega ministra za delo. Gre za podpis washingtonske pogodbe o osemurnem delavniku in drugem.

Na Angleškem bodo torej zares volitve! To sicer še ni odločeno v parlamentu, imamo pa trdna znamenja. Angleške trgovske zbornice prirejajo protestna zborovanja, na katerih se odločno izjavljajo proti sprejetju trgovinske pogodbe z Rusijo. Tudi so proti temu, da ki se dalo Rusiji novo posojilo. Najbolj razdraženi so angleški mošnjikarji zato, ker je sprejeta v pogodbo le pogojna vrnitev angleških dolgov iz predvojne in vojne dobe, ki so jih dajali kapitalisti carizmu zato, da je lažje ubijal vasko svobodoljubno delo v ruskem narodu. Trgovske zbornice se obračajo za pomoč seveda h konservativcem in liberalcem, ne h delavski stranki, in so ti liberalci in konservativci sedaj prisiljeni nastopiti v parlamentu proti pogodbi, če nečajo izgubiti najvažnejše opore svojega obstoja. To pa pomeni bojno rokavico delavski vladi, to pomeni razpust parlamenta in nove volitve. Te bodo zelo dobre. Po sijajnih uspehih, ki jih je delavska stranka dosegla s svojo zunanjo politiko, je sedaj čas, da obračuna s tisto kliko doma, ki ji je delala pri vsakem poštenem delu neprestane ovire. Mislimo vanj, da bo angleško delavstvo še bolj nego pri zadnjih volitvah sposobno obračunati s kliko. Vask njegov poraz bi pomenil zopetno okrepitev svetovne reakcije.

Na Angleškem se je že začela velikopotezna volilna borba celo s kinematografom in radijem, čeprav volitve še niso razpisane. Računajo vsi na to, da se bodo vršile v letošnjem novembru.

Angleška delavska stranka je povabila vse delavske stranke v angleškem imperiju na skupno konferenco, ki se bo vršila l. 1925. Na tej konferenci se bo izdelal temelj za skupno delavsko politiko v vseh deželah tega imperija.

V Afganistanu se pretepejo vstaši z vladnimi četami. Izgubili so prvi v dveh zadnjih bitkah baje okrog 1300 mož, drugi pa svojega vrhovnega poveljnika.

Kupujte čevlje samo z znamko „Sloga“. Ako pijete „BUDDHA“ čaj, uživajte na zemlji raj!

Število abstinentov v Jugoslaviji. Po najnovejši statistiki Saveza Trezvenosti v Sarajevu imamo v Jugoslaviji 3000 odraslih organiziranih abstinentov. 20.000 članov Saveza trezvene mladeži v Beogradu, večinoma srednješolcev, in 70.000 članov Mladih junakov, večinoma na osnovnih šolah v Sloveniji.

Abstinenca med delavstvom v Jugoslaviji. Delavska abstinentna zveza iz Zagreba je predlagala na skupščini Saveza trezvenosti 29. junija 1924, naj Savez trezvenosti pozove delavce po raznih mestih Jugoslavije, da se organizirajo v abstinentne zveze. Čim bi bilo 5 delavskih abstinentnih društev v Jugoslaviji, lahko ustanovimo svoj lastni delavski podsavez. Za to stvar se posebno interesira Socialistična abstinentna Internacionala, ter je že povpraševala pri tem Savezu o njem.

Uredništvo je prejelo iz Prage prve številke lista „Zbrašeni“, glasila čeških Tolstojancev in borcev za mir. List piše med drugim tudi o abstinenti in ima prilogo „Studánka“. List velja 5 čl. K ter se naroči: Praha-Karlín, Čelakovského 7.

Buh pa kic!

[Dopis z Dunaja.]

No, se pa dajmo bolj po domače zmeniti, kdo ima bolj prav. Bolje je, da se natančno zmenimo, kakor pa da bi se mize obračale, čeravno ne nosim laka in rokavic — že nekdanj ne, danes pa še manj. Dandanes ni kratkomalo nič več moderno biti se s stoli, noži, mizami, koli in klofutami. Sedaj je moda takšna, da čim bolj čitaš, tem močnejši boš. Seveda moraš zmerom svoje možgane zraven imeti, ne pa da bi te kdo nabujskal, kako si močan in ti bi mu verjel, pa bi se začel žnjim metati, misleč da lahko vse zbiješ, po tepežu bi ti pa bilo mogoče žel, da si onega poslušal, namesto da da bi sam mislil.

Tukaj vzamemo za primer recimo Trbovlje. Poprej, ko delavstvo še ni bilo organizirano, so se ti ubogi trpinji delavci med seboj biksali in klali. Če niso pri vsakem izplačilu enega ali dva ubili, tedaj so pravili, da je bilo slabo izplačilo. Zakaj je bilo tako? Ker niso znali sami misliti! Nad njihovimi možgani je vladal delavski strup alkohol. Kapitalisti pa so se seveda široko smejali in fante hvalili, kako so korajžni, ker so dobro vedeli, da bodo še vedno za vetrom, dokler se bo delavstvo med seboj teplo. To je preizkušena resnica.

Sedaj, ko je začelo delavstvo spoznavati svoje organizacije, je vse drugače. Tu vidimo, da vlada med delavstvom veliko bolj bratstvo. Sedaj pa tudi vidimo, kako se kapitalisti z delavstvom surovo obnašajo, ko opazujejo, kako zna že samo misliti. Kapitalistom se je začela tista doba, ko ne morejo več brezskrbno spati, temveč morajo misliti noč in dan, kako bi si delavstvo znova podjarmili. Vsa čast trboveljskemu delavstvu, ki sedaj ne pozna več samo „aufbiksa“, temveč tudi že kaj bolj modernega. Ima t. pr. že svoj Delavski dom v katerem se lahko izobražuje, pevsko društvo ima, ki je prva šola za socializem, godbo, delavske telovadne enote itd.

Tako se je začelo gibati delavstvo marsikje po Sloveniji. Na Gorenjskem istotako kjer so tudi hudi fantje, in pa v Ljubljani. Ustanovile so se strokovne, gospodarske, kulturne in politične organizacije.

Ko nam je bila ob preobratu odrezana glava [Dunaj] in odsekane noge [Trst], smo morali še posebno gledati, da smo se začeli sami organizirati v vse organizacije, ki jih socializem zahteva.

Pri vsaki stranki ali organizaciji je treba voditeljev [recimo boljše: zaupnikov! Ur.] Tako smo morali tudi mi slovenski soc. demokrati imeti svoje voditelje. [Ti so zares „voditelji“ bili! Uredništvo.] Imeli smo jih, pa niso znali ali pa niso bili tako praktično izurjeni kakor oni, ki so že prejšnja leta sodelovali, in tako so ti vodje slov. delavstvo zapeljali zopet na trajavo pot. Gledali so seveda v prvi vrsti na svojo korist. Neki sodrug, ki so prišli z bojišča in inostranstva nazaj, so to videli in začetli ofenzivo proti temu delu. Tako je prišlo v delavskem gibanju do razdora, voditelji pa se vseeno ostali. Šele na trboveljskem kongresu se je postavil tak pravilnik, ki jim je preprečil delati, kar bi sami hoteli, članstvu pa je dal pravico govoriti in javno kritizirati, če bi hotel kdo kaj poneveriti in nas okraati za našo last. Ta pravilnik je bil z večino sprejet, danes pa se najdejo sodrug, ki so sami glasovali za te članske pravice in nam jih hočejo zopet odvzeti!

Članstvo, glave pokonci in povejmo jim, da se tako ne dela za ljudsko pravico! Sram jih bo moralo biti, ko bodo spoznali svoj greh, še bolj sram jih pa bo, ko bodo videli, da smo se sami, brez njih tako izobrazili, da znamo s svojimi možgani misliti, kaj je prav in kaj je krivično.

Kot član Socialistične stranke Jugoslavije sem si dovolil tudi jaz v par člankih javno kritizirati nekatere osebe — in zvedel sem, da so nekateri strašno hudi in se jezijo nad menoj. Kakor večkrat dobim kako privatno pisanje od več sodrugov, tako sem dobil tudi malo pojasnila o zadnji konferenci v Zidanem mostu, kjer je bil neki sodrug baje tako hud, da je hotel mize preobračati zaradi mojih člankov. Izrazil se je menda, da se ne smejo vsi članki

priobčiti, ki jih Oset piše in v katerih samo Bernota pa Leskoška hvali. Sedaj pa malo v pojasnilo tistemu sodrugu: Prvič mu svetujem, naj se nauči rajši kapitalistične akte obračati — na mizi, v podjetniških pisarni, ker ima tisto poverilo iz delavskih rok, da sme vpogledavati. Pri konferencah pa je bolj potrebno delati z mislijo, kakšni sklepi bi bili najboljši za nadaljnjo ofenzivo proti kapitalizmu. Ker mize preobračati delavstvu nič ne koristi ampak samo škoduje. Drugič kar se tiče tega, da bi jaz hvalil Bernota ali Leskoška, to ni res, da bi osebe hvalil, ampak njuno delo. In poštenje! Če pa od teh dveh kdo kaj slabega stori za proletarijat, si ga bom prav tako privoščil, kakor sem si one, ki niso pravilno delali. Sodr. Bernota sem tudi že javno povedal svoje mišljenje, kaj ima prav in kaj ne. Ali ni to prav? Sodrugi, ki ste za javnost glasovali, sedaj se je pa bojite, če ni to prav, potem res ne vem, kaj bi vam rekel, da bi ne bili zopet jezni. Oprostite pa se hočem le za toliko, da o tistih, ki sem jih kritiziral, nisem mislil, da bi ne bili socialisti. Mislil sem, da so, sedaj si mislim, da bodo socialisti. Jaz sem pa le njih delo kritiziral. Tako n. pr. glede bivšega predsednika SK. Zato bi pa želel, da bi mi bila kmalu dana čast hvaliti jih, ki sem jih kritiziral.

Strinjam se vedno bolj in bolj z načelom javnosti, ker vidim, da si bodo ob njem upali biti samo tisti socialisti, ki se ne boje nobenega vetrčka, pa naj pripihlja od vseh štirih strani. Načelo javnosti bo morala tudi vsa Internacionala priznati ker drugače ni mogoče vpiti: Ljudstvu pravice! — Kako naj damo ljudstvu pravice, če bo tako kakor prej, ko niso imeli sami člani pravice govoriti? Se imam nekaj spomina iz Celja, ko sta dva bolj napredna sodruga kritizirala voditelje, pa so ju takoj izključili iz stranke, čeravno sta bila stara sodruga. Naj kar javno povem, da sta bila to ss. Jožef Gorkan in Peterman, oba mogoče že najmanj 15—20 let člana. Posebno s. Peterman kot kapelnik bi lahko veliko koristil socializmu. Pa o tem bom še kdaj pozneje bolj natančno pisal, danes sem hotel le to povedati, da takrat člani res nismo imeli nobenih pravic.

Začetkoma sem mislil, kako bi skupaj prišli, da bi se zedinili, sedaj sem si pa že ustvaril tako prepričanje, da mora tisti, ki je šel od hiše stran, tudi sam nazaj priti. Tisti, kateri je po krivici prisegel, mora sam svoj greh priznati ter se mora sam poboljšati. Bodimo pošteni, če smo socialisti, pa priznajmo svoje grehe. Če bomo svoje napake priznali, tedaj bo tudi agitacija boljša in sploh vse, ker nam ne bodo mogli nasprotniki nič očitati, saj jim bo že najmlajši agitator lahko v obraz povedal, da mi svoje grehe objavljamo. Takrat nasprotnik ne bo mogel dalje, temveč se bo pred resnico uklonil.

Torej, sodrug, člani, organizirajte se in naročajte časopis „Naprej“, tako da bo sčasoma večji in cenejši. To je naše orožje, s katerim se hočemo osvoboditi.

Toliko za danes, drugič pa, če se bodo še našli sodrug, ki bi se rajši prepirali kakor organizirali, se bomo še kaj po gabersko pomenili, čeravno mi ni veliko do takega mlatenja, ko smo pa že toliko premlatili. Rajši bi kaj več po dunajsko zapisal, pa manj zaleže, nočejo me razumeti.

Člani, držimo svojo organizacijo SSJ kvišku in ji dajmo hrane. Če ji bomo hrane dali, jo bomo dali obenem samim sebi in še drugim, ki še spijo. — FR. OSET. —

Splošna delavska Unija bo priredila v mesecu septembru shode v svrhu predpriprave za zedinjenje z Oredajim društvo kemičnih delavcev na eni in Opčim Radničnim Savezom Jugoslavije (iz Zagreba) na drugi strani v naslednjih krajih:

ŠTORE PRI CELJU, 13. septembra [sobota] ob 16. [4.] pri Sikošku.

LIBOJE, 14. IX, ob pol 10. v gostilni Škaberne.

GOTOVLJE, 14. IX, ob 15. v gostilni pri Malgaju.

PEČOVNIK PRI CELJU, 16. IX, ob 17. pri „Francelnu“ [Gov. a. Rejc].

ŠOŠTANJ, 17. IX, ob 17. v gostilni Breznik [Gov. Leskošek].

SEVNICA; RAJHENBURG, 21. IX, [čas in prostor bo razviden na letakih. Ta shod bo obenem shod proti vojni v smislu sklepa amsterdamske Internacionalne.]

ROGATEC, ROGAŠKA SLATINA, [čas in prostor bo razviden na letakih, govornik a. Alojzij Leskošek.]

Dnevni red na vseh shodih bo zedinjenje industrijskega in poljedelskega delavstva v eno skupno organizacijo. Sodrugi brez razlike poklica in dela, posetite povsod sklicane shode polnoštevilno. Sočasno bodo podružnice SDU prejele izdelane predloge za zedinjenje v pogled, da bodo mogle postaviti svoje predloge. — Tajništvo Splošne delavske Unije v Celju.

Lastnik: „Sloga“, r. z. z. o. p.
Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot
(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

11. IX. Tiskarna bratov R. in P. v Krškem. 1180

Čitajte naš tisk!